

12072017
MECEIAS

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA "MOKOTÓW"	
a/c PREZES	
Data	2017-07-12
WPLYNEŁO	
L.dz.	2599/2017

PR 1 Ds. 549.2017/VI 2017-07-06

E-258(03)/

Postanowienie

o odmowie wszczęcia śledztwa

Warszawa, dnia 30 czerwca 2017 r.

Jarosław Onyszczuk – prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów po zapoznaniu się z materiałami sprawy PR 1 Ds. 549.2017.VI nadużycia zaufania w dniu 31 grudnia 2014 roku przez członków zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Mokotów” w Warszawie, poprzez przeksięgowanie środków finansowych w wysokości 514 368 zł w wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia o przeznaczeniu ich na pokrycie kosztów obsługi nadzoru inwestorskiego i spowodowania tym działaniem znacznej szkody majątkowej we wskazanej powyżej kwocie, - tj. o czyn z art. 296 § 1 kk,

na podstawie art. 305 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.

postanowił

odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie:

I. nadużycia zaufania w dniu 31 grudnia 2014 roku przez członków zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Mokotów” w Warszawie, poprzez przeksięgowanie środków finansowych w wysokości 514 368 zł w wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia o przeznaczeniu ich na pokrycie kosztów obsługi nadzoru inwestorskiego i spowodowania tym działaniem znacznej szkody majątkowej we wskazanej powyżej kwocie, - tj. o czyn z art. 296 § 1 kk,

na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

II. W sprawie zaistniałego w dniu 31 marca 2015 roku dopuszczenia wbrew przepisom ustawy zawarcia nierzetelnych danych w sprawozdaniu finansowym Spółdzielni Mieszkaniowej „Mokotów”, związanych z nieujawnieniem zmiany związanej z przeksięgowaniem kwoty 514 368 zł przeznaczonej na obsługę nadzoru inwestorskiego, tj. o czyn z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,

na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk wobec stwierdzenia, iż czynu niepopelniono,

UZASADNIENIE

W dniu 30 maja 2017 roku do Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów x Prokuratury Okręgowej w Warszawie wpłynęło zawiadomienie Spółdzielni Mieszkaniowej „Mokotów” w Warszawie złożone przez jej pełnomocnika adw. Aleksandra Jakowlewa informujące o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości oraz art. 303§2 kk w związku z przeksięgowaniem kwoty 514 368 zł stanowiącej rezerwę na pokrycie roszczeń z rękojmi i gwarancji zrealizowanej inwestycji „Górka” przy jednoczesnym nieuwzględnieniu wskazanej zmiany w bilansie.

Jak bowiem wynikało z treści uzasadnienia pokrzywdzona spółdzielnia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonała inwestycję o nazwie „Górka”, co jak ustalono wiązało się z wybudowaniem budynku mieszkalnego przy ul. Wilanowskiej 368/ Część z przychodów została zaksięgowana jako rezerwa spółdzielni, która na koniec 2013 roku wynosiła łącznie 2 247 336,19 zł. Posiadana przez obecny zarząd dokumentacja wskazywała, iż rezerwa ta mogła odnosić się do pokrycia całości ewentualnych roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji, lub też stanowiła sumę dwóch rezerw : 1 247 336,19 na pokrycie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji oraz rezerwy w wysokości 1 000 000 zł służącej pokryciu roszczeń podwykonawców w trybie art. 647 ze znacznikiem 1 kodeksu cywilnego.

W 2014 roku doszło do przeksięgowania części zysku w kwocie 514 368 zł na pokrycie kosztów obsługi gwarancji, zgodnie z wnioskiem kierownika pionu inwestycji.

W efekcie powyższego doszło do pomniejszenia kwoty rezerwy, jednak zmiana ta nie została wykazana w bilansie zamknięcia na 2014 r. W ocenie Spółdzielni doszło do nierzetelnego sporządzenia bilansu i nierzetelnego prowadzenia ksiąg w efekcie czego spółdzielnia poniosła stratę w wysokości 514 368 zł.

W tym samym czasie, tj. w dniu 31 maja 2017 roku do Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów wpłynęło kolejne zawiadomienie w tym przedmiocie podpisane przez 6 członków Spółdzielni reprezentowanych przez Dariusza Porazińskiego, którzy w odniesieniu do wspomnianej kwoty 514 368 doszukiwali się przestępstwo niegospodarności przez dokonanej przez poprzedni zarząd Spółdzielni w osobach Henryka Hebdy oraz Danuty Dekaban.

Z treści przesłuchania Dariusza Porazińskiego w charakterze świadka wynikało, że od pewnego czasu usiłuje dowiedzieć się co stało się z tą kwotą, albowiem nie ma jej na koncie Spółdzielni. Podał on, iż nikt nie wie co stało się z tymi środkami i nikt w tej materii nie interweniował. Dopiero uchwała Rady Nadzorczej z maja 2017 roku zobligowała zarząd do złożenia zawiadomienia o przestępstwie w tej sprawie.

Uwzględniając zatem całość przedstawionych okoliczności wynikających z treści dwóch zawiadomień należy podkreślić, iż aczkolwiek odnoszą się one do tej samej kwoty 514 368 zł, która została przeniesiona z rezerwy gwarancyjnej to w istocie odnoszą się do dwóch odrębnych czynów zabronionych. Z jednej strony zarząd Spółdzielni Mokotów ograniczył zawiadomienie do czynu określonego w art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości, to członkowie spółdzielni zawiadamiają o przestępstwie nadużycia zaufania określonego w art. 296§1 kk. Warto w tym miejscu podkreślić, iż zarząd spółdzielni składając zawiadomienie o przestępstwie oraz będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika nie informuje o podejrzeniu popełnienia tego czynu zabronionego, co w realiach niniejszej sprawy jawi się jako znamienne. Nie doszukuje się on bowiem takich zachowań ze strony poprzedniego zarządu, które mogłyby być zostać potraktowane jako przestępna niegospodarność. Przepis art. 296§1 kk penalizuje bowiem tego typu zachowania, które w sytuacji nadużycia udzielonych uprawnień przez osoby zajmujące się sprawami majątkowymi określonego podmiotu powodują znaczną szkodą majątkową. Pojawia się zatem pytanie, czy w realiach niniejszego zawiadomienia o takiej sytuacji można dywagować. Odpowiedź wymaga odniesienia się do treści uchwały Walnego Zgromadzenia nr 5/13 (k. 5-7 akt sprawy). Z jej treści wynikało, że część nadwyżki bilansowej w kwocie 1 247 366,19 zł pochodząca ze sprzedaży lokali i miejsc postojowych została przeznaczona na:

- pokrycie rezerwy w wysokości 4% wartości robót budowlano-montażowych na prace nie przewidziane w trakcie produkcji,

- koszty obsługi nadzoru inwestorskiego w okresie gwarancji i rękojmi.

Z punktu widzenia kwoty 514 368 zł ten ostatni aspekt ma istotne znaczenie, albowiem wiąże się z przeznaczeniem tej sumy na uiszczenie wskazanych kosztów, które w największym skrócie winny być rozumiane jako wynagrodzenie dla inspektorów nadzoru.

Taka konstatacja wynika wprost z treści pisma z dnia 20 stycznia 2014 roku kierownika działu inwestycji S.M. Mokotów Wojciecha Moraszczyka, który nawet szczegółowo wylicza koszty wypłaty wynagrodzenia dla poszczególnych inspektorów nadzoru (robót budowlanych, robót sanitarnych, elektrycznych i kierownika działu inwestycji). Jak ustalono tego typu rozwiązanie jest powszechnie przyjmowane przy tego typu inwestycjach, albowiem nadzór

inwestycyjny w żadnym razie nie może kończyć się na etapie oddania budynku do użytkowania, ale także obejmuje okresy rękojmi i gwarancji. Informacja o powyższym fakcie nie była owiana szczególną tajemnicą, bowiem już w piśmie z dnia 14 stycznia 2015 roku zarząd Spółdzielni informował Dariusza Porazińskiego o wydatkowaniu wskazanej kwoty, informując, iż całość zostanie pomniejszona o koszty obsługi nadzoru inwestorskiego. Powyższe wynika także z pisma aktualnego zarządu z dnia 26 czerwca 2017 roku, który wskazał, iż kwota ta została ujęta w stosownych księgach do pełnienia nadzoru inwestorskiego w okresie gwarancji rękojmi budynku „Górka” zaznaczając, iż w podobny sposób zostały rozdysponowane pieniądze z inwestycji wcześniej realizowanej przez Spółdzielnię, tj. inwestycji „Sadek”. Można zatem wnioskować, iż była to akceptowalna praktyka, co jest o tyle uzasadnione, iż nie była uwarunkowana decyzją zarządu, a uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej Mokotów odbywającego się w dniach 19.06.-28.06.2013 roku.

W tym stanie rzeczy należy podkreślić, iż brak jest przesłanek uzasadniających przyjęcie, iż doszło do popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 296§1 kk przez zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Mokotów w 2014 roku. Przepis ten bowiem wymaga zarówno samodzielności w działaniu osób zajmujących się sprawami majątkowymi podmiotu, jak i spowodowania powstania szkody majątkowej. Żadna z tych okoliczności nie została w realiach niniejszej sprawy zrealizowana, albowiem wszelkie działania były pochodną realizacji wspomnianej uchwały.

Kolejnym zagadnieniem wymagającym omówienia jest kwestia naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości związanego z nieujawnieniem zmiany związanej z przeksięgowaniem kwoty 514 368 zł przeznaczonej na obsługę nadzoru inwestorskiego. W swoim zawiadomieniu zarząd Spółdzielni odniósł się jedynie do bilansu wskazując, iż kwota ta nie została ujęta w bilansie. Tymczasem w piśmie z dnia 26 czerwca 2017 roku poinformował, że zmiany z dnia 31 grudnia 2014 roku zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym za rok 2014. W tym stanie rzeczy należy wskazać, iż brak jest przesłanek uzasadniających wszczęcie postępowania i w tym zakresie. Należy bowiem pamiętać, iż przedmiotem penalizacji art. 77 ustawy jest sprawozdanie finansowe jako dokument obrazujący sytuację majątkową podmiotu, w tym przypadku Spółdzielni. Przedmiotem tym nie jest zaś sam bilans, który jest jednym z elementów sprawozdania obok rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowych. W kontekście oświadczenia Spółdzielni z dnia 26 czerwca 2017 roku, a nie sposób kwestionować jego prawdziwości i rzetelność, wskazano, że kwota została w nim ujęta. Jest to tym bardziej ważne, że pismo

zostało podpisane przez osobę zaufania publicznego. Tym samym okoliczności zawiadomienia nie znalazły potwierdzenia.

Dodać w tym miejscu należy, iż zastosowanie kwalifikacji z art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości wyklucza w tym aspekcie zastosowanie czynu opisanego w art. 302§3 kpk na zasadzie specjalności. Czyn ten bowiem odnosi się do określonego przepisami trybu sporządzania i składania sprawozdań finansowych i jako taki ma odzwierciedlenie w przepisach ustawy o rachunkowości, w tym także sankcjami związanymi z ukształtowanymi w tej ustawie typami czynów zabronionych.

Mając powyższe okoliczności na uwadze należało postanowić jak na wstępie.

PROKURATOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa-Mokotów w Warszawie

Jarosław Onyszczyk

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1a kpk, art. 325a kpk oraz art. 465 § 2 kpk):

- stronom procesowym,
- instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
- osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228-231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270-277, art. 278-294 lub w art. 296-306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk). Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia lub o jego umorzeniu. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1a kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330 § 2 kpk, art. 55 § 1 kpk). Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1a kpk, przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).

3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 kpk).

4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a kpk).

5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 kpk).

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 2 i art. 305 § 4 kpk w zw. z art. 306§1 pkt 1 kpk odpis postanowienia doręczyć:

Pokrzywdzony- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Mokotów”- k. 1

Pełnomocnik- radca prawny Aleksander Jakowlew

Zawiadamiający o przestępstwie (art. 306§1 pkt 3 kpk) : Dariusz Poraziński, Waldemar Kulej, Marian Klimek, Marcin Świdorski, Grażyna Szymańska, Lidia Sławińska- k. 44

PROKURATOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa-Mokotów w Warszawie

Jarosław Onyszczyk